

20171873618

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 17 став 2 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/06, 24/07, 103/08 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 12.12.2017 година, донесе

УРЕДБА ЗА УСЛОВИТЕ ПОД КОИ ВОЗДУХОПЛОВ БЕЗ ЕКИПАЖ МОЖЕ ДА ЛЕТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ВОЗДУШЕН ПРОСТОР

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со оваа уредба се пропишуваат условите под кои воздухоплов без екипаж може да лета во македонскиот воздушен простор.

Член 2

(1) Оваа уредба се применува на цивилни воздухоплови без екипаж кои вршат комерцијални или некомерцијални активности со:

- максимална маса на полетување (MTOW) поголема од 0,5 kg,
- максимална брзина поголема од 20 m/s,
- максимален долет поголем од 15m и
- максимална висина поголема од 15 m.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, оваа уредба се применува и на сите воздухоплови без екипаж доколку се користат во затворен простор во кој се одвива настан од јавен карактер (концерт, натпревар, собир и слично).

(3) Оваа уредба не се применува на државните воздухоплови без екипаж и воздухопловните модели.

Член 3

Одредени изрази кои се користат во оваа уредба го имаат следното значење:

1. Доделен воздушен простор е дел од воздушниот простор во кој може да оперираат воздухоплови без екипаж овластени за комерцијални цели или сопствени потребни и летот е уредно најавен согласно одредбите на оваа уредба,

2. Воздухоплов без екипаж е воздухоплов наменет за изведување на операции без екипаж, кој е управуван далечински или е програмиран и е автономен,

3. Контролиран автономен лет на воздухоплов без екипаж е автономен лет со претходно зададена рута, а пилотот на воздухопловот без екипаж во секое време може да ја преземе контролата врз истиот,

4. Делумно-контролиран автономен лет на воздухоплов без екипаж е автономен лет со претходно зададена рута, а пилотот на воздухопловот без екипаж неможе во секое време да ја преземе контролата врз истиот,

5. Уред (Part of Appliance) е секој инструмент, опрема, механизам, дел, компјутерска програма или додатоци, вклучувајќи комуникациска опрема која се користи или е наменета за користење при оперирање или контролирање на воздухоплов во лет и е инсталиран или прицврстен на воздухопловот,

6. Систем на воздухоплов без екипаж (Unmanned Aircraft System) е воздухопловот без екипаж со сите придружни уреди и предмети потребни за извршување на задачата на летот вклучувајќи ја и станицата за далечинско управување,

7. Воздухопловен модел (Model Aircraft) е воздухоплов без екипаж наменет за рекреација и спорт, кој не може да се користи за комерцијални операции и со кој што сите операции се изведуваат во рамките на визуелната линија на видното поле исклучиво на спортски аеродром или летиште,

8. Оператор на воздухоплов без екипаж е правно или физичко лице кое оперира со системот на воздухоплов без екипаж,

9. Пилот на воздухоплов без екипаж е лице кое го програмира системот, управува со системот на воздухопловот без екипаж има директна контрола над воздухопловот без екипаж додека истиот е во видното поле на лицето и надвор од него и е одговорен за неговиот лет. Во случај кога за оперирање со воздухоплов без екипаж покрај пилотот е потребно ангажирање и на други лица, одговорен за летот е лицето (пилотот) кој што оперира со командите за управување на летот,

10. Станица за далечинско управување (Remote Control Station) е средство или уред (најчесто на земја) од која воздухоплов без екипаж може да биде контролиран далечински во сите фази на лет,

11. Визуелна линија на видно поле е директен визуелен контакт на пилотот на воздухоплов без екипаж со воздухопловот, без користење на надворешни оптички или електронски помагала, при што средствата за корекција на вид (наочари или контактни леќи) не се сметаат за надворешни помагала,

12. Проширени операции на визуелна линија на видно поле се операции над 500 метри хоризонтално и 120 метри вертикално каде операторот на воздухоплов без екипаж може да го ракува воздухопловот, при тоа одржувајќи директен контакт со воздухопловот без екипаж,

13. Операции надвор од визуелна линија на видно поле се операции на воздухоплов без екипаж, каде операторот на воздухопловот без екипаж може да го ракува воздухопловот без при тоа да одржува директен визуелен контакт со истиот и е во можност да ги избегне другите корисници на воздушниот простор со уреди за избегнување на судир и врз основа на инструкциите од надлежната контрола на летање,

14. Оперативна маса на воздухоплов без екипаж е вкупната маса на воздухопловот без екипаж подготвен за користење вклучувајќи ги сите системи уреди и предмети кои се инсталирани на истиот,

15. Максимална маса на полетување (во понатамошниот текст - MTOW) е максималната тежина на воздухопловот без екипаж вклучувајќи ги сите системи, уреди и предмети кои се инсталирани на истиот (оперативна маса) и товарот кој што може да го подигне,

16. Евиденциска ознака на воздухоплов без екипаж е ознака што ја доделува Агенцијата за цивилно воздухопловство согласно Правилникот за начинот и местото на обележување на воздухоплови регистрирани и евидентирани во Република Македонија со знаците на државна припадност, регистарските ознаки и други ознаки,

17. Оперативен персонал на воздухоплов без екипаж се лица кои вршат воздухопловно-техничка и оперативна подготовка на воздухопловот без екипаж,

18. Населена област е град, село, населено место или населба или област која се употребува за индустриски, комерцијални или рекреативни цели,

19. Реон на лет на воздухоплов без екипаж е дел од воздушен простор во кој воздухопловот без екипаж може да лета:

а) Неизградено и ненаселено подрачје во кое нема присуство на луѓе, освен операторот кој управува со воздухопловот без екипаж (Реон I);

б) Изградено, но ненаселено место во кое постојат изградени објекти кои не се наменети за живеење на луѓе, а во кое е можно повремено кратко задржување на луѓе (Реон II);

в) Населено подрачје, во кое постојат изградени објекти наменети за постојано живеење и престој на луѓе (Реон III);

г) Густо населено подрачје, урбани или централни градски зони, како и сите подрачја на кои се собира голем број на луѓе (Реон IV).

20. Референтна точка на аеродром е одредена географска положба на аеродромот, утврден во степени, минути и секунди, географска ширина и должина, при што како референтен географски систем се користи WGS-84.

21. Контролирана Зона (CTR - controlled traffic region) е дел од воздушен простор во радиус од 5NM од референтна точка на аеродром (за Аеродром Александар Велики – Скопје продолжена на 8.5NM во насока југо-исток по проложена оска на писта во правец 1.7).

Член 4

Според својата намена воздухопловите без екипаж се делат на:

1. Воздухоплови без екипаж кои се користат за комерцијални цели и/или сопствени потреби;

2. Воздухоплови без екипаж кои се користат за воздухопловно-спортски активности и рекреација.

Член 5

(1) Врз основа на максималната маса на полетување и перформансите, воздухопловите без екипаж се класифицираат во 5 класи и тоа:

1) Класа 1 - која опфаќа воздухоплови без екипаж чија MTOW е помала од 0,5 кг., со максимална брзина на лет до 30 м/сек., и максимален радиус на оперирање до 100 м;

2) Класа 2 - која опфаќа воздухоплови без екипаж чија MTOW е од 0,5 кг. до 5 кг., со максимална брзина на лет до 30 м/сек., и максимален радиус на оперирање до 2.000 м,

3) Класа 3 - која опфаќа воздухоплови без екипаж чија MTOW е од 5 кг. до 20 кг., со максимална брзина на лет до 55 м/сек., и максимален радиус на оперирање 3.000м,

4) Класа 4 - која опфаќа воздухоплови без екипаж чија MTOW е од 20 кг. до 150 кг., без ограничување на брзината, долетот и висината;

5) Класа 5 - која опфаќа воздухоплови без екипаж чија MTOW е поголема од 150 кг., без ограничување на брзината, долетот и висината;

(2) Ако некој воздухоплов без екипаж во поглед на MTOW или некоја од перформансите (брзина, долет или висина на лет) припаѓа во различна категорија, ќе се смета дека воздухопловот без екипаж припаѓа во повисоката категорија.

2. УСЛОВИ ПОД КОИ ВОЗДУХОПЛОВ БЕЗ ЕКИПАЖ МОЖЕ ДА ЛЕТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ВОЗДУШЕН ПРОСТОР

Член 6

Воздухоплов без екипаж може да лета во македонски воздушен простор доколку се исполнети следните услови:

а) Операторот на воздухоплов без екипаж да поседува овластување за комерцијални операции или овластување за операции за сопствени потреби со воздухоплови без екипаж согласно условите пропишани во оваа уредба,

б) Летачките операции да се вршат согласно условите и начинот утврдени во оваа уредба,

в) Воздухопловите без екипаж да се евидентирани/регистрирани, обележани, изградени, пловидбени, одржувани и осигурани согласно условите пропишани во оваа уредба,

г) Пилотот на воздухопловот без екипаж да поседува соодветна дозвола за оперирање со истиот издадена и стекната согласно условите и начинот утврдени во оваа уредба,

д) Пилотот на воздухопловот без екипаж да биде обучен во овластени организации или центри за обука кои ги исполнуваат условите пропишани во оваа уредба и

ѓ) Воздухопловите без екипаж од класа 5 задолжително мора да поседуваат уреди за избегнување на судир (ACAS/TCAS).

Член 7

(1) Сите воздухоплови без екипаж за да летаат во комерцијални цели или за сопствени потреби треба да бидат запишани во Евиденцијата на воздухоплови која ја води Агенцијата за цивилно воздухопловство (во натамошен текст: Агенција) и да бидат обележани со евиденциска ознака за што Агенцијата издава Уверение за евиденција.

(2) По исклучок на став (1) воздухопловите без екипаж од класа 5 се запишуваат во Регистарот на воздухоплови кој го води Агенцијата, и се обележуваат со регистарска ознака и Агенцијата на истите им издава Уверение за регистрација.

(3) Уписот во евиденција или во Регистарот на воздухоплови се врши на начин утврден во Правилникот за формата, содржината, евиденцијата и начинот на издавање и промена на уверението за регистрација на воздухоплови и/или Правилникот за начинот на водење на евиденција на воздухоплови кои не се по ИКАО стандарди како и за аматерски градени воздухоплови.

(4) Во прилог на барањето за упис, се поднесува и упатство за користење и одржување кое е издадено од производителот.

(5) Обележувањето се врши согласно Правилникот за начинот и местото на обележување на воздухоплови регистрирани и евидентирани во Република Македонија со знаци за државна припадност, регистарските ознаки и другите ознаки.

Член 8

(1) Воздухопловите без екипаж за да летаат во комерцијални цели или за сопствени потреби треба да ги исполнуваат условите за градба и пловидбеност утврдени во Правилникот за посебните услови за проектирање и градба на воздухоплов и измена на воздухоплов, мотор, елиса и опрема на воздухоплов, техничка контрола на градбата и изработка на техничко-технолошка документација, испитување за оцена на сообразност и начинот и постапката на утврдување на пловидбеност, како и формата, содржината, евиденцијата и начинот на издавање, продолжување, обновување и промена на уверенијата за градба, за тип, пловидбеност, бучава и емисија на гасови.

(2) Воздухопловите без екипаж треба да се одржуваат согласно Правилникот за начинот на одржување и техничка контрола на одржувањето на воздухоплов, мотор, елиса, падобран и опрема на воздухоплов, изработка на техничко-технолошка документација за одржувањето и посебните услови во однос на потребниот персонал, опремата и другите посебни услови неопходни за безбедно и уредно работење, како и формата, содржината, евиденцијата и начинот на издавање, продолжување, обновување и промена на уверението за исполнување на условите за одржување на воздухоплови.

Член 9

Воздухопловите без екипаж кои летаат во Реоните II, III и IV треба да се осигураат согласно одредбите од Законот за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај. Осигурување за трети лица на земја е задолжително за сите комерцијални операции и операции за сопствени потреби.

Член 10

(1) За да лета воздухоплов без екипаж потребно е неговите пилоти да се соодветно обучени во овластени организации или центри за обука на пилоти на воздухоплови без екипаж кои треба да ги исполнуваат следните посебни услови:

- Да е впишан во Централен регистар,
- Да има соодветни простории и опрема за изведување на наставата,
- Да има воздухоплови за вршење на обука,
- Да има книга/регистар за обука и лични досиеја на кандидатите,
- Да има соодветно место за чување на личните досиеја на кандидатите,
- Да има овластени наставници/инструктори и
- Да има одобрена програма за обука од страна на Агенцијата.

(2) Со барањето за добивање на уверение за вршење на обука на пилоти на воздухоплови без екипаж, се приложуваат следните докази: Решение за упис во Централен регистар, внатрешна организација, список на стручни лица прифатливи за Агенцијата и договор за нивно ангажирање, список на раководни лица, адреса од просториите за вршење на обука, доказ за сопственост или договор за нивно користење, список на опрема за извршување на обука, дефиниран терен за летање-практична обука, база на прашања со минимум 30 прашања со четири понудени одговори за секој предмет/тема која се обработува и уплата на надоместоците согласно тарифникот на Агенцијата.

Член 11

(1) За да оперираат со воздухоплов без екипаж на територија на Република Македонија во Реоните II, III и IV пилотите на воздухоплов без екипаж треба да поседуваат соодветна дозвола која на нивно барање ја издава Агенцијата.

(2) Агенцијата може да издаде соодветна валидација на странска дозвола или друг соодветен документ за оспособеност за оперирање со воздухоплови без екипаж најмногу 2 пати по максимум 6 месеци доколку условите за нејзино стекнување ги задоволуваат минималните услови на оваа уредба.

(3) За воздухоплов без екипаж над 150 кг пилотите треба да поседуваат доказ дека се оспособени за лет во контролиран воздушен простор и доказ дека пилотот успешно завршил обука за управување на воздухоплов без екипаж која е прифатлива за Агенцијата.

Член 12

За стекнување на дозвола за пилот на воздухоплов без екипаж може да полага лице:

- Кое има потврда за завршена теоретска и практична обука во овластена организација или школски центар согласно со предвидена програма за обука на пилот на воздухоплов без екипаж одобрена од страна на Агенцијата,

- Да има минимум 18 години и

- Да има доказ за здравствена способност, лекарско уверение кое е издадено во согласност со прописите за персонал во воздухопловството или лекарско уверение за возачка дозвола или лекарско од трудова медицина.

Член 13

(1) Кандидатот кој ги исполнува условите за стекнување на дозвола за пилот на воздухоплов без екипаж поднесува писмено барање до Агенцијата за полагање на теоретскиот и практичниот дел од испитот.

(2) Во рок од 30 дена од приемот на барањето за проверка на знаењето Агенцијата донесува решение во кое се одобрува проверката и се одредува датум и место на спроведување на истата, со тоа што таа мора да се спроведе најдоцна два месеци од денот на поднесување на барањето.

Член 14

(1) Теоретскиот дел од испитот го врши Агенцијата.

(2) Практичниот дел од испитот го врши лице (испитувач) од листата на воздухопловни стручњаци.

Член 15

(1) Кандидатите кои полагаат за пилоти на воздухоплови без екипаж го полагаат теоретскиот дел од испитот согласно базата на прашања која ја изготвува Агенцијата.

(2) Теоретската проверката е успешно помината ако се оцени дека содржи најмалку 75% точни одговори.

(3) Испитувачот по практична оспособеност во рок од седум дена од денот на завршување на проверката доставува извештај до Агенцијата заедно со испитниот материјал и испитна листа.

(4) Кандидатот кој нема да ја положи проверката има право на поправена проверка во рок кој го определува Агенцијата и кој не може да биде пократок од 30 дена, ниту подолг од 60 дена од денот на доставување на извештајот за одржана проверка. Во случај проверката да не е спроведена во рок од 60 дена или кандидатот не ја помине успешно повторената проверка ќе мора да достави доказ за освежување на знаењето стекнато при обуката.

(5) На кандидатот кој ја положил теоретската и практичната проверката на знаење Агенцијата му издава дозвола за пилот на воздухоплов без екипаж.

(6) Дозволата содржи:

- Име презиме
- Матичен број
- Адреса на живеење
- Лична фотографија на носителот и
- Податоци за стекнати рејтинзи и овластувања.

Член 16

(1) Воздухоплов без екипаж може да се користи во комерцијални операции и операции за сопствени потреби доколку операторот поседува овластување од Агенцијата и ги исполнува следните услови:

- доколку е правно лице да биде впишано во Централен регистар односно физичкото лице да достави доказ за неосудуваност,

- да има минимум еден воздухоплов без екипаж кој е впишан во евиденција/регистрација на воздухоплови која ја води Агенцијата за кој поседува Уверение за евиденција/ регистрација, и

- лицето кое ќе операра со воздухопловот без екипаж да поседува соодветна дозвола за истиот.

(2) За издавање на овластувањето за комерцијални операции и/или за сопствени потреби со воздухоплови без екипаж од став (1) на овој член, правните или физичките лица поднесуваат барање до Агенцијата со кое се приложува Решение за упис во Централен регистар односно доказ за неосудуваност, список на пилоти на воздухоплови без екипаж и договор за нивно ангажирање, адреса од седиштето односно место на живеење за физички лица, доказ за сопственост на воздухоплови без екипаж или договор за нивно користење, уплата на надоместоците согласно тарифникот на Агенцијата и Оперативен прирачник кој ќе опфаќа:

- Раководна структура, внатрешна организација,
- Список на пилоти на воздухоплови без екипаж,
- Список на воздухоплови без екипаж со технички карактеристики на истите,
- Опис на планирани активности и
- Изјава дека се запознаени со прописите од оваа уредба и дека операциите ќе ги извршуваат во рамките на одобрениот Оперативен прирачник.

Член 17

Реоните на лет во кој може да лета воздухоплов без екипаж се делат на:

- а) Реон I - Неизградено и ненаселено подрачје во кое нема присуство на луѓе, освен операторот кој управува со воздухопловот без екипаж,
- б) Реон II - Изградено, но ненаселено место во кое постојат изградени објекти кои не се наменети за живеење на луѓето, во кое е можно повремено кратко задржување на луѓе,
- в) Реон III - Населено подрачје, во кое постојат изградени објекти наменети за постојано живеење и престој на луѓе и
- г) Реон IV – Густо населено подрачје, урбани или централни градски зони, како и сите подрачја на кои се собира голем број на луѓе.

Член 18

Операторот на воздухоплов планираните активности треба да ги најавува во Агенцијата минимум 24 часа пред започнување на истите каде што јасно ќе бидат прецизирани:

- место и време на започнување и завршување со операциите,
- радиус на вршење на операциите означени на соодветна скица,
- максимална висина на операции,
- назив на правното лице или име и презиме на физичкото лице и број на овластувањето од страна на Агенцијата,
- име и презиме на пилотот на воздухопловот без екипаж и број на дозвола,
- контакт телефон на кој Агенцијата и/или надлежата контрола на летање ќе можат да издадат итна и неодложна наредба за приземјување на воздухопловот доколку проценат дека може да дојде до загрозување на безбедноста во воздушниот сообраќај.

Член 19

(1) Активности со воздухоплов без екипаж кој не е евидентиран/регистраан во Агенцијата и/или пилотот на воздухопловот без екипаж не поседува дозвола од Агенцијата се дозволени единствено на спортски аеродроми или леталишта по претходна координација со операторот на аеродромот или леталиштето.

(2) Во зона на спортските аеродроми и леталишта е дозволено летање на воздухоплови без екипаж на висина до 1000ft (300 метри) над терен и во радиус од 1км околу аеродромот само со одобрение на операторот на аеродромот/леталиштето и претходна најава на Контролата на летање за активности на воздухоплови без екипаж.

Член 20

(1) Цивилни странски воздухоплови без екипаж можат да влегуваат на територијата на Република Македонија со цел за слетување или прелет, согласно условите пропишани во Законот за воздухопловство и Уредбата за посебните услови, начинот и постапката за добивање на одобрение за летање.

(2) Цивилни странски воздухоплови без екипаж при извршување на летови на територијата на Република Македонија треба да се придржува на условите за летање пропишани во членовите 9, 18, 19 став (2), како и условите од член 21 до член 33 на оваа уредба.

(3) При полетување и слетување од аеродромите како и во сите фази на летот воздухоплови со екипаж имаат предност пред воздухопловите без екипаж за цивилни потреби.

(4) Пилотот на воздухоплов без екипаж, при прелетување на воздушниот простор на Република Македонија или полетување и слетување во Република Македонија од аеродроми за меѓународен сообраќај задолжително одржува радио комуникација со надлежната контрола на летање.

Член 21

(1) Во рамки на визуелна линија на видното поле, воздухоплов без екипаж може да оперира на максимално растојание од 500 метри хоризонтално и 100 метри вертикално од површината на земјата.

(2) По исклучок на ставот (1) од овој член, максималното растојание може да биде поголемо од 500 метри хоризонтално за воздухоплови без екипаж класа 4 и 5 од член 5 на оваа уредба, при тоа истиот да биде во визуелната линија на видното поле на операторот на воздухоплов без екипаж, односно проширени операции на визуелна линија на видното поле при што операторот на воздухоплов без екипаж до надлежната контрола за летање при најавата на летот доставува:

- Правила на лет (IFR/VFR),
- Процедури за одбегнување на препреки и судир,
- Димензии на воздухоплов,
- Боја и ознака на воздухоплов,
- Средства за набљудување на воздухоплов,
- Метеоролошки услови и видливост и облачност и
- Оперативни ограничувања – соодветната радио опрема за ефективна контрола на воздухопловот без екипаж цело време.

(3) Цивилен воздухоплов без екипаж наменет за операции надвор од визуелна линија на видното поле на пилотот потребно е да има одобрен метод од надлежната контрола на летање за раздвојување и избегнување во воздушниот простор помеѓу два воздухоплови.

(4) Минимумите за раздвојување и избегнување во воздушниот простор помеѓу два воздухоплови на овој член не смеат да бидат помали од пропишаните со Правилникот за правила и постапки на летање на воздухопловите и Документ 4444 на ICAO (PANS ATM).

(5) Оператор на воздухоплов без екипаж треба да поседува одобрение за користење на радио-фреквенциите согласно прописите од областа на електронските комуникации.

(6) Одредбите од ставовите (1), (2), (3), (4) и (5) на овој член се применуваат на воздухоплов без екипаж кој лета во контролиран воздушен простор.

Член 22

(1) Секој настан поврзан со летање на воздухоплов без екипаж кој загрозил или би можел да ја загрози безбедноста на воздушниот сообраќај како и безбедноста на имот и лица, се пријавува согласно Уредбата за принципите по кои се води истражувањето на несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани на цивилни и државни воздухоплови како и начинот на нивно пријавување, од страна на операторот на воздухопловот.

(2) Принципите по кои се води истражувањето на несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани на цивилни воздухоплови без екипаж, се утврдени со уредба од став (1) на овој член.

(3) Аеродромскиот оператор на аеродромите за меѓународен сообраќај ги одобрува операциите кои се вршат со цивилен воздухоплов без екипаж и истите треба да бидат во согласност со Прирачникот за користење и одржување на аеродромот од кои се вршат операциите.

(4) Операторот на воздухоплов без екипаж треба да ги познава процедурите од Прирачникот за користење и одржување на аеродромот за меѓународен сообраќај од кои се вршат операции на воздухоплов без екипаж и истите да ги предвиди во оперативниот прирачник.

(5) При полетување и слетување на воздухоплов без екипаж од спортски аеродроми, леталишта и терени операторот на воздухоплов без екипаж треба да се придржува кон одредбите од Правилникот за условите за безбедност на воздушниот сообраќај за користење на терен и за начинот и условите за одржување на леталиште.

Член 23

Пилот на воздухоплов без екипаж е одговорен за откривање и избегнување на потенцијални судири и други опасности, согласно точка 5.2 од Circular на ICAO 328.

Член 24

Надлежната контрола на летање (АТС) треба да добие известување дека воздухопловот без екипаж е далечински-пилотиран пред извршување на летот (pre-flight).

Член 25

(1) Воздухоплов без екипаж неможе директно да надлетува или да лета на растојание помало од 100 метри од објектите од значење за безбедноста, објектите на државните органи, како што се:

- објектите на Министерството за одбрана и Армијата на Република Македонија,
- објектите на Министерството за внатрешни работи,
- Владата на Република Македонија,
- Собранието на Република Македонија,
- резиденцијата на Претседателот на државата,
- дипломатските претставништва,
- електрани, електрични високонапонски постројки, постројки за складирање и прочистување на вода, казнено-поправни установи и т.н.

(2) По исклучок на став (1) на овој член, Министерството за внатрешни работи и Министерството за одбрана можат да утврдат и поголемо растојание од 100 метри заради потребата од безбедност и заштита на материјални добра и здравјето на луѓето.

(3) Операциите на воздухоплов без екипаж од став (1) од овој член може да се реализираат само со претходно одобрение од Агенцијата по претходно добиено одобрение од Министерството за внатрешни работи и/или Министерството за одбрана и согласно процедурите и условите утврдени во Оперативниот прирачник за оперирање на воздухоплов без екипаж, одобрен од Агенцијата.

(4) Воздухоплов без екипаж неможе директно да надлетува или да лета на растојание помало од 50 метри од луѓе на отворен или затворен простор.

Член 26

(1) Строго е забрането летање на цивилен воздухоплов без екипаж во делот на воздушен простор кој се простира во Контролирана зона - CTR освен со посебно одобрение на Агенцијата и давателот на услуги во воздухопловна навигација.

(2) Одобрението од став (1) на овој член се издава на барање на операторот на воздухопловот без екипаж.

Член 27

(1) Не може да се вршат операции на воздухоплов без екипаж:

- под 30 метри растојание од брод, возило или инфраструктура,
- да лета во аеродромската зона без одобрение од надлежната контрола на летање и аеродромскиот оператор и
- во радиус помал од 3km од граничен појас.

(2) Операциите на воздухоплов без екипаж од став (1) на овој член може да се реализираат само со претходно одобрение од Агенцијата.

(3) Неможе да лета воздухоплов без екипаж кон лица, животни и собир на луѓе.

(4) Не е дозволен превоз на луѓе, животни, опасни материи или било каков товар со воздухоплов без екипаж.

(5) Не е дозволено управување со воздухоплов без екипаж од објект кој е во движење.

(6) Не е дозволено управување на повеќе воздухоплови без екипаж истовремено од страна на еден пилот на воздухоплов без екипаж.

(7) Не е дозволено исфрлање на било какви предмети од воздухоплов без екипаж.

(8) Воздухоплов без екипаж неможе да лета во контролирана аеродромска и терминална зона на воздухопловно пристаниште и да лета во воздушниот простор над надморска висина од 11000 стапки, доколку истиот не е опремен со уред за идентификација – транспондер и одбрение од надлежната контрола на летање.

Член 28

(1) Воздухоплов без екипаж може да лета само во текот на денот.

(2) Летање со воздухоплов без екипаж ноќе е дозволено само за оператори кои се овластени за комерцијално работење и/или сопствени потреби и со посебно одобрение на Агенцијата.

Член 29

(1) Само полнолетно лице може да управува со воздухоплов без екипаж.

(2) По исклучок на став (1) на овој член лице кое управува со воздухоплов без екипаж од класа 1 може да биде и малолетно лице доколку за време на управувањето со воздухопловот без екипаж се наоѓа под непосреден надзор на полнолетно лице.

(3) Малолетно лице може да управува со воздухоплов без екипаж од повисока класа само под непосреден надзор на полнолетно лице на спортски аеродром или леталиште согласно условите од член 19 од оваа уредба.

Член 30

Пилотот на воздухоплов без екипаж треба:

- воздухопловот без екипаж да го управува на начин да не го загрозува јавниот ред и мир, други лица и ствари на земја и да избегнува други воздухоплови со и без екипаж,
- да обезбеди дека летот на воздухоплов без екипаж се одвива во потполност во алоциран воздушен простор,
- пред летот да се увери во исправноста на системот на воздухопловот без екипаж и
- не смее да биде под дејство на алкохол, или психоактивни супстанции, ниту во психофизичка состојба која го оневозможува безбедното управување со воздухопловот без екипаж.

Член 31

За време на управување со воздухоплов без екипаж лицето кое управува со воздухопловот е должно покрај себе да го има упатството од производителот за користење на воздухопловот како и следните документи:

- Оригинал или нотарски заверена копија од овластувањето за комерцијално оперирање или сопствени потреби издадено од Агенцијата,
- Доказ за евиденција или регистрација на воздухопловот без екипаж и
- Соодветна дозвола и овластување на пилотот на воздухопловот без екипаж.

Член 32

(1) Операторот на воздухоплов без екипаж треба да развие процедури кои ќе бидат составен дел од оперативниот прирачник, во случај на отежнато водење на воздухоплов без екипаж, губење на врска со воздухоплов без екипаж и задолжително веднаш да ја извести надлежната контрола на летање и Агенцијата за последната позиција, висина на лет и други корисни информации за операциите на воздухоплов без екипаж.

(2) Во случај од став (1) на овој член кога операциите се одвиваат на некој аеродром, пилотот на воздухоплов за истото го известува и аеродромскиот оператор и при тоа се придржува кон планот за вонредни состојби на аеродромот од кој се вршат операциите.

Член 33

(1) Пренос на одговорностите меѓу различни далечински станици се врши на безбеден и конзистентен начин, кој ги вклучува следните елементи:

- безбедна и постојана комуникација помеѓу пилотите кои вршат примопредавање,
- давање на контрола,
- размена на релевантни информации,
- прифаќање на контрола и
- потврда за успешно преземање.

(2) Размената на информации помеѓу пилоти на воздухоплов без екипаж (на иста локација или на оддалечена локација), се врши со цел пилотот кој ја презема контролата да ги има следните податоци:

- мод на лет,
- параметри на летот на воздухопловот без екипаж и статус на истиот,
- состојба на воздухоплов без екипаж во однос на системот за гориво, погонската група, комуникациите и автопилотот,
- позиција на воздухоплов,
- план на летање,
- NOTAM,
- временски услови (метеоролошки услови),

- моменталните одбранија од надлежната контрола на летање и фреквенција која се употребува и

- позиција на релевантна подвижна контролна станица и подесувањата на истата со цел да се обезбеди дека подвижна контролна станица која го прифаќа воздухопловот без екипаж е во согласност со станицата давател.

(3) Пилотот кој ја дава контролата треба да ја има контролата над контролната станица се додека преносот не е завршен.

(4) Во случај на неуспешен пренос на контролата на воздухопловот без екипаж, пилотот кој ја дава контролата задолжително ги задржува параметрите и ја следи процедурата пропишана во оперативниот прирачник за оперирање на воздухоплов без екипаж.

Член 34

(1) Надзор и контрола на одредбите на оваа одредба ја вршат Агенцијата и Министерството за внатрешни работи согласно своите прописи.

(2) Припадниците на Министерството за внатрешни работи во случај кога ќе забележат активност со цивилни воздухоплови без екипаж вршат легитимирање на лицето кое оперира со воздухопловот без екипаж и во рок од 48 часа до Агенцијата доставуваат податоци за:

- Име и презиме на пилотот на воздухопловот без екипаж
- Место и време на оперирање
- Тип/Модел и евиденциска ознака на воздухопловот без екипаж

Член 35

Со денот на отпочнување на примената на оваа уредба, престанува да важи Уредба за условите под кои воздухоплов без екипаж може да лета во македонскиот воздушен простор („Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/15; 47/15).

Член 36

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1.1.2018 година.

Бр. 44-6373/1
12 декември 2017 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Оливер Спасовски, с.р.